

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0526U000030

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-02-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковалюк Юрій Володимирович

2. Yurii V. Kovaliuk

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9379-2187

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.04

Назва наукової спеціальності: Германські мови

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-02-2026

Спеціальність за освітою: магістр філології, викладач англійської мови та літератури

Місце роботи здобувача: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 35.051.15

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.01.07.05

Тема дисертації:

1. Ідіоматичний простір сучасного британського та американського варіантів англійської мови
2. Idiomatic Space of Contemporary British English and American English

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню ідіоматичного простору британського та американського варіантів англійської мови. Автор розробив інтегративну модель аналізу за принципом тріади “мова – корпус – дискурс”, що поєднує корпусну лінгвістику, лексичну семантику та когнітивно орієнтований дискурс-аналіз. Виявлено відмінності у частотності та семантичній варіативності ідіом, їхню роль у вербалізації концептуальних структур та дискурсній адаптації. Дослідження окреслює аксіологічну диференціацію ідіомо-семантичних груп і пропонує методологічно значущий підхід до осмислення багаторівневої природи мови.

2. The dissertation investigates the idiomatic space of British and American English through an original triadic model “language – corpus – discourse.” The study integrates corpus linguistics, lexical semantics, and cognitive discourse analysis to examine idiom distribution, semantic variation, and discourse adaptation. Findings reveal higher frequencies of CONFLICT, POWER, and COOPERATION idioms in American English, while British English

shows greater semantic diversity. Media and fiction discourse act as primary idiomatic attractors, with notable gender differences across varieties. The work advances methodological approaches to idiomatic analysis and highlights the dynamic interplay of conceptual domains and discourse.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0121U110644

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Ковалюк Ю. Ідіоматика англійської мови: електронні дані та концептуальне знання: монографія. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 304 с.
- Ковалюк Ю. В. До питання про застосування теорії концептуальної інтеграції в ідіоматиці англійської мови. *Modern philology: theory, history, methodology: Scientific monograph*. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2024. P. 93-106.
- Ковалюк Ю. В., Колісниченко Т. В., Ковалюк М. В. Корпусно-жанровий дистрибутивний аналіз англійської ідіоматики (на прикладі ідіом на позначення конфлікту, співпраці та примирення). *Philological Studies in the Era of Globalization Changes: European and National Contexts: Scientific monograph*. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2025. P. 133-155
- Ковалюк Ю. В. Семантика соматичних ідіом у національних варіантах англійської мови. *МОВА І КУЛЬТУРА* (науковий журнал). Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. Вип. 15. Т. I (155). С. 162-166.
- Ковалюк Ю. В. Down under wisdom: cultural aspect of Australian English idioms. *Нова філологія: Збірник наукових праць*. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2013. Вип. 50. С.140-142
- Ковалюк Ю. В. Лінгвокультурологічний аналіз американських фразеологізмів. Проблеми зіставної семантики. Київ: Київський національний лінгвістичний університет, 2013. Вип. 11. С. 357-362
- Ковалюк Ю. В. Міжваріантні відношення в англійській фразеології. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. Вип. 115. С. 137-141
- Ковалюк Ю. В. Американська ідіоматика крізь призму міжкультурної комунікації. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки (Мовознавство)*. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. Вип. 129. С. 286-290.
- Ковалюк Ю. В. До питання про американізми в англійській фразеології. *Нова філологія: Збірник наукових праць*. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2014. № 62. С.55-58
- Ковалюк Ю. В. Фразеологізми з компонентом *vegetable* у національних картинах світу. *Вісник Житомирського державного університету ім. І. Франка*. Житомир: Житомирський державний університет ім. І. Франка, 2014. Вип. 74. Т. 2. С. 117-121.
- Ковалюк Ю. В. Онтологія ідіоматики в структурі лінгвістичної парадигми. *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія: Германська філологія*, 2015. Вип. 740-741. С. 78-80
- Kovalyuk Yu. On the Broo: On Pragmatics of Idioms. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету: Зб. наук. праць*. Одеса, 2015. Вип. 15 (том 2). С. 57-59.
- Ковалюк Ю. В. До питання про фразеологічну картину світу. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні Науки (Мовознавство)*, 2016. Т.1. № 5. С. 151-155.
- Ковалюк Ю. В. Етноментальність британського англомовного простору в ідіоматиці. *Нова філологія: Збірник наукових праць*, 2018. Вип. 74. С. 48-52. URL: <https://doi.org/10.26661/2414-1135/2018-74-09>

- Ковалюк Ю. В. Англомовний простір як локус ідіоматики. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Ужгород : Ужгородський національний університет, 2019. Вип. 42. Т. 2. С. 45-50. URL: [https://doi.org/10.24144/2663-6840.2019.2.\(42\).45-49](https://doi.org/10.24144/2663-6840.2019.2.(42).45-49)
- Ковалюк Ю. В. Теорія англійської ідіоматики: дефініції, ідеї, підходи. Наукові записки національного університету «Острозька академія», 2019. Вип. 73. Т. 2. С. 35-39. URL: [https://doi.org/10.25264/2519-2558-2019-5\(73\)-35-37](https://doi.org/10.25264/2519-2558-2019-5(73)-35-37)
- Ковалюк Ю. В. Лінгвокультурологічний аналіз англійської ідіоматики: теоретичні здобутки та інновації. Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія: Германська філологія, 2019. Вип. 810. С. 28-39
- Ковалюк Ю. В. Методологічні підвалини лінгвістичного аналізу ідіоматичного простору. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. Ужгород : Ужгородський нац. ун-т, 2020. Т. 2. № 44. С. 175-180. URL: [10.24144/2663-6840.2020.2.\(44\).175-179](https://doi.org/10.24144/2663-6840.2020.2.(44).175-179)
- Ковалюк Ю. В. Ідіоматичний простір як багаторівневий конструкт: вступні зауваження та міркування. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2021. № 49. Т. 1. С. 75-78. URL: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2021.49-1.18>
- Ковалюк Ю. В. Концептуальна структура обміну в ідіоматичному просторі соціальної інтеракції. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Філологія. Ужгород : Ужгородський національний університет, 2021. Вип. 46. Т. 2. С. 118-124. URL: [https://doi.org/10.24144/2663-6840.2021.2.\(46\).118-124](https://doi.org/10.24144/2663-6840.2021.2.(46).118-124)
- Ковалюк Ю. В. Креативність ідіоматичного простору соціальної інтеракції. Іноземна філологія. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2021. Вип. 134. С. 7-15. URL: <http://dx.doi.org/10.30970/fpl.2021.134.3506>
- Kovalyuk Yu., Kovalyuk M. Metaphorical Instantiation of Idiomatic Expressions in Modern Political Discourse. Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Серія: Германська філологія. Чернівці: Рута, 2024. Вип. 850-851. С. 96-105. URL: <https://doi.org/10.31861/gph2024.850-851.54-63>
- Kovalyuk Yu. Idioms in Action: A Case of Conceptual Metaphor Theory vs. Blending Theory. Advanced Education, 2019. Vol. 6. No. 13. P. 97-102. URL: <https://doi.org/10.20535/2410-8286.143104>
- Kovalyuk Yu. Idioms in Cognitive Linguistics: Is It All about Conceptual Metaphor Theory? British and American Studies Journal, 2022. Vol. 28. P. 287-299. URL: <https://doi.org/10.35923/BAS.28.29>
- Kovalyuk Yu. Idioms in General English Corpora: on Frequency, Register, and Cross-Variety Variation. Respectus Philologicus, 2023. No. 44 (49). P. 11-24. URL: <https://doi.org/10.15388/RESPECTUS.2023.44.49.104>
- Kovalyuk Yu. Connecting Idioms and Metaphors: Where Cognitive Linguistics Meets Cognitive Stylistics. British and American Studies Journal, 2024. Vol. 30. P. 157-170. URL: <https://doi.org/10.35923/BAS.30.15>
- Kovalyuk Yu. Distribution of Idioms in a General English Corpus: A View From Quantitative Corpus Linguistics. Annals of the University of Craiova. Series Philology. Linguistics, 2024. Vol. 46. No. 1-2. P. 336-346. URL: <https://doi.org/10.52846/aucssflingv.v46i1-2.150>
- Kovalyuk Yu., Kovalyuk M. What do corpora tell us about gender and power? Evidence from idiomatic expressions. Lexis: Journal in English lexicology, 2025. Vol. 25. P. 1-24. URL: <https://doi.org/10.4000/14i1b>
- Kovalyuk Yu. American English Idioms: Semantics and Culture. British and American Studies. Timisoara: University of Timisoara Press, 2014. Vol. XX. P. 137-141.
- Kovalyuk Yu. Finding the Common Ground: Phraseological Theory and Terminology Revisited. Science and Education: A New Dimension. Philology, 2018. Vol. 42. No. 149. P. 34-40. URL: <https://doi.org/10.31174/SEND-PH2018-149V142-08>
- Kovalyuk Y. The Role of Metaphor in Idiom Interpretation: Further Ruminations. Science and Education: A New Dimension. Philology, 2020. Vol. 64. No. 216. P. 37-40. URL: <https://doi.org/10.31174/SEND-Ph2020-216VIII64-09>
- Ковалюк Ю. В. Мовна картина світу і фразеологія. «Мова, література і культура: актуальні питання взаємодії»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції: м. Львів, 22-23 серпня 2014 р. Львів:

ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2014. С. 104-106

- Kovaliuk Yu.V. Idioms, culture and humour: from theoretical implications to practical examples. «Мова, література і культура: актуальні питання взаємодії»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції: м. Львів, 12-13 жовтня 2018 р. Львів: ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2018. С. 115-117.
- Ковалюк Ю. В., Ковалюк М. В. Простір у тлумаченнях сучасних лінгвістичних парадигм. X Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми філологічної науки та педагогічної практики», 28-29 листопада 2024. Дніпро: Дніпровський національний університет, 2024. С. 100-107
- Ковалюк Ю. В., Ковалюк М. В. Лінгвістичні підходи до визначення ідіоми. The process and dynamics of the scientific path: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the VII International Scientific and Theoretical Conference, November 22, 2024. Athens, Hellenic Republic: International Center of Scientific Research, 2024. С. 215-216
- Kovaliuk M., Kovaliuk Yu. Metaphorical idioms: revisiting the concept and discussing the state of the art. IV Міжнародна науково-практична конференція «Мова, освіта, наука сучасності: виклики міжкультурної комунікації» (22-23 листопада 2024 р.). Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2024. С. 31-33.
- Ковалюк Ю. В. Прагмаінтеракційний аспект ідіоматики англійської мови. Research in Science, Technology and Economics: Collection of Scientific Papers “International Scientific Unity” with Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. January 22-24, 2025. Luxembourg, Luxembourg. P. 209-210
- Ковалюк Ю. В. Теоретичні передумови дослідження ідіоматики англійської мови в термінах критичного дискурсу-аналізу. The 4th International scientific and practical conference “Development of higher education: trends and prospects” (January 28 – 31, 2025) Rotterdam, Netherlands, 2025. P. 100-103
- Ковалюк Ю. В. Критичний дискурс-аналіз парадигматичних відношень в ідіоматиці англійської мови. Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference “Evolving Science: Theories, Discoveries and Practical Outcomes”. February 3-5, 2025. Zurich, Switzerland. European Open Science Space, 2025. P. 109-111.
- Ковалюк Ю. В. Критичний дискурс-аналіз реляційно-емотивних значень в ідіоматиці англійської мови. Global Trends in the Development of Information Technology and Science: Collection of Scientific Papers “International Scientific Unity” with Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference. February 5-7, 2025. Stockholm, Sweden, 2025. P. 110-112
- Ковалюк Ю. В. Критичний дискурс-аналіз ідіоматики англійської мови. Лінгвістика і виклики сучасного світу: перетинаючи дослідницькі кордони = Linguistics and the challenges of the present-day world: crossing disciplinary boundaries : матеріали IV Міжнар. конф. ФЛ спільно з УАКЛіП, 22-23 трав. 2025 р. ; відп. ред. О. П. Воробйова. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2025. С. 85.
- Ковалюк Ю. В. Ідіоматизація в контексті мовного простору. Креативний простір: електрон. наук. журн. № 31. Харків: СГ НТМ «Новий курс»: матеріали науково-практичної конференції “Креативна трансформація та модернізація сучасного суспільства”, 2025. С. 33-34.
- Ковалюк Ю. В. Концептуальна багатогранність метафоричної репрезентації: механізми ідіомної актуалізації. Філологічні студії та перекладознавчий дискурс: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2025. С. 75-77.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту

Охоронні документи на ОПВ:

Літературні та художні твори

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U109970

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайленко Валерій Васильович

2. Valeriy V. Mykhaylenko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабелюк Оксана Андріївна

2. Oksana A. Babelyuk

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4837-1225

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57413759800;

https://scholar.google.com/citations?user=w_bF79wAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Код за ЄДРПОУ: 08571340

Місцезнаходження: вул. Клепарівська, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайних ситуацій

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колегаєва Ірина Михайлівна
2. Iryna M. Koliehaieva

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Таценко Наталія Віталіївна
2. Nataliia V. Tatsenko

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2604-2340

Додаткова інформація: [https://www.webofscience.com/wos/author/record/1465702;](https://www.webofscience.com/wos/author/record/1465702)
<http://www.scopus.com/inward/authorDetails.url?authorID=55544671300&partnerID=MN8TOARS>

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 05408289

Місцезнаходження: вул. Харківська, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Паславська Алла Йосипівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Паславська Алла Йосипівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

Татаровська Олеся Василівна

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна